

Statens vegvesen

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

Postboks 8010 DEP

0030 OSLO

Behandlende enhet:

Vegdirektoratet

Saksbehandler/telefon:

Anders Rosenhayn Hovdum /

90636553

Vår referanse:

21/198648-4

Deres referanse:

Vår dato:

22.11.2021

Høring – Forslag om gjennomføring av tilleggsavtale

Vi viser til e-post datert 22. september 2021 fra John Ulrikson, Samferdselsdepartementet (SD), vedlagt ovennevnte høring fra Forsvarsdepartementet (FD).

Det vises også til møte 10. oktober 2021 mellom Statens vegvesen og Forsvarsdepartementet (FD) om tilleggsavtalen.

Statens vegvesen (SVV) har følgende merknader:

Artikkel IX motorvogner

Fra høringsbrevet:

«Artikkel IX pålegger norske myndigheter å respektere amerikansk registrering og lisensiering av motorvogner og tilhengere tilhørende amerikanske styrker, amerikanske kontraktører og medfølgende. Etter anmodning skal norske myndigheter kostnadsfritt utstede kjennemerke for ikke-taktiske tjenestekjøretøyer tilhørende amerikanske styrker. Private motorvogner tilhørende medlemmer av den amerikanske styrken, amerikanske kontraktører og medfølgende skal på anmodning utstedes med norske kjennemerker. Artikkel IX innebærer ifølge høringsnotatet behov for forskriftsendring, jf. høringsnotatets punkt 4.9.4.»

I høringen 4.9.4.2 er det under kjøretøy tatt med det med kjennemerker, at de kostnadsfritt skal utstedes for ikke-taktiske tjenestekjøretøy tilhørende amerikanske styrker.

Dette har SVV tidligere gitt tilbakemelding på, og vi ser at det også står at *«Det anses dermed som i tråd med gjeldende prosedyrer for Forsvaret og NATO at eier av ikke-taktiske tjenestekjøretøy og private motorvogner som tilhører amerikanske styrker betaler kostnaden på NOK 120,- for utstedelse av kjennemerker.»*

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 1010 Nordre Ål
2605 LILLEHAMMER

Telefon: 22 07 30 00
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
0667 OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Postboks 702
9815 Vadsø

SVV støtter at det skal betales for utstedelse av kjennemerker slik vi foreslo i selve høringen.

Artikkel IX nr. 1 første punktum

Her fremkommer det at *«Norske myndigheter skal akseptere amerikanske militære og sivile myndigheters registrering og lisensiering av motorvogner og tilhengere tilhørende amerikanske styrker, amerikanske kontraktører og medfølgende.»* Dette må ses i sammenheng med nr. 2: *«Amerikanske forsvarsmyndigheter skal treffe passende sikkerhetstiltak med hensyn til motorvogner og tilhengere registrert og lisensiert av dem eller brukt av amerikanske styrker på norsk territorium.»*

SVV mener at dette ivaretar et nødvendig sikkerhetsnivå på kjøretøyene. Vi støtter derfor denne delen av avtalen.

Utover dette har vi kun ett innspill til forslaget, som gjelder høringsnotatet side 61, se fotnote 5 på den siden, hvor det er angitt hvilke godkjenningsforskrifter som det er nødvendig å endre. Her er ikke bilforskriften nevnt, men vi understreker at det vil være nødvendig å gjøre endringer også i denne.

SVV jobber for tiden med å få på plass en ny bilforskrift som skal avløse gjeldende bilforskrift, etter planen fra 1. januar 2022. Bestemmelsen vil i så fall tas inn i denne. Dersom ny bilforskrift mot formodning ikke har tredd i kraft før bestemmelse om aksept av kjøretøy iht. SDCA-avtalen skal gjelde, vil bestemmelsen tas inn i gjeldende bilforskrift (forskrift 5. juli 2012 nr. 817 om godkjenning av bil og tilhenger til bil).

Merknad til bompenger som følge av artikkel IX

SVV legger til grunn at amerikanske militære kjøretøy og tilhengere med amerikansk registrering og lisensiering tilhørende amerikanske styrker, amerikanske kontraktører og medfølgende etter artikkel IX skal betale bompenger når det ikke spesifikt fremgår av tilleggsavtalen at disse kjøretøyene skal ha fritak fra å betale bompenger. Dette gjelder også ikke-taktiske kjøretøy tilhørende amerikanske styrker som på anmodning utstedes norske kjennemerker. Det blir viktig at bompengeselskapene får tilgang til å gjøre oppslag på eierens navn og adresse i Autosys for å få praktisk mulighet til å kreve inn bompenger – både for militære og sivile kjøretøy som følger av denne avtalen.

Det vises til tidligere beslutninger fra SD om at det ikke er betalingsfritak for bompenger for norske militære kjøretøy. Det er heller ikke betalingsfritak for utenlandske militære kjøretøy som deltar i NATO-øvelser i Norge, men kostnadene skal dekkes av Forsvaret.

Artikkel X om Lisenser og førerrettigheter

Avtalen (SDCA) artikkel X pålegger norske myndigheter å anerkjenne sertifikater for fly, fartøy og kjøretøy utstedt av amerikanske myndigheter til den amerikanske styrken og kontraktører. Norske myndigheter skal anerkjenne lisenser utstedt av amerikanske myndigheter eller myndighetene i en medlemsstat i EØS som har sammenheng med aktiviteter under avtalen. FD mener ordlyden i førerkortforskriftens § 1–4 og

yrkessjåførforskriften § 1 annet ledd bokstav a er dekkende for de unntak som følger av avtalen. SVV er av samme oppfatning som FD når det gjelder førerkortforskriftens § 1–4, og at ordlyden i bestemmelsen er tilstrekkelig dekkende. Imidlertid mener vi som tidligere uttalt, at det er hensiktsmessig at det eksplisitt gis uttrykk for at førerkortet skal være gyldig ved kjøring.

Vedrørende yrkessjåførforskriften § 1 annet ledd bokstav a, vurderer SVV at ordlyden i utgangspunktet er dekkende for de personer avtalen omfatter. Dagens formulering er vid, og man unngår dermed tvil om hvilke grupper som er omfattet av ordlyden. Videre unngår man å måtte endre forskriften på et senere tidspunkt dersom andre forsvarsavtaler skulle bli aktuelle å gjennomføre i norsk rett. Forskriftens ordlyd er likelydende med ordlyden i Yrkessjåførdirektivet (2003/59/EF) artikkel 2 nr. 1 bokstav b:

Exemptions

1. This Directive shall not apply to the drivers of vehicles:

(a) with a maximum authorised speed not exceeding 45 km/h;

(b) used by, or under the control of, the armed forces, civil defence, the fire service, forces responsible for maintaining public order, and emergency ambulance services, when the carriage is undertaken as a consequence of the tasks assigned to those services;

En presisering som nevnt over, vil medføre at ordlyden i forskriften vil avvike fra direktivet. Likevel kan en presisering om unntak fra yrkessjåførkompetanse for utenlandske statsborgere tilknyttet NATO-samarbeidet og/eller som omfattes av SDCA, være hensiktsmessig for å synliggjøre at avtalen gjennomføres i norsk rett. Det bemerkes at utenlandske statsborgere tilknyttet NATO eksplisitt er omtalt i førerkortforskriften § 1–4, og at likhetshensyn kan tale for å presisere unntaket i yrkessjåførforskriften § 1 annet ledd bokstav a.

Samtidig vurderer vi at det ved å eksplisitt angi at utenlandske statsborgere tilknyttet NATO-samarbeidet og/eller som omfattes av SDCA er unntatt fra kravet om yrkessjåførkompetanse, kan fremstå uklart hvem som da omfattes av ordlyden «*benyttes av eller er under kontroll av forsvaret*». Risikoen ved å vise til ett konkret samarbeid kan bli at personer som i utgangspunktet er tenkt å falle inn under dagens ordlyd tolkes å falle utenfor unntaket. Dette kan være utenlandske statsborgere, eksempelvis svenske eller finske, som ikke er omfattet av NATO-samarbeidet, men som deltar i militærøvelser i Norge. En eventuell endring av forskriften bør utformes slik at det ikke vil være tvil om hvem som er omfattet av bestemmelsen.

Transport med ferje

Når det gjelder transport med ferje i tilknytning til de offentlige veiene, omtales dette spesielt i høringsbrevet. I henhold til gjeldende regelverket belastes fører eller eier av kjøretøyet ferjetaksten. I henhold til gjeldende regelverk er det ikke gjort unntak for at militære kjøretøy belastes taksten for transport med ferje. I den forbindelse har det vært problematisk å identifisere militære kjøretøy elektronisk. SVV vil anbefale at Forsvaret tar på

seg betalingsansvaret for militære kjøretøy, slik at det kan etableres en praktisk løsning for å kreve inn betalingen.

Med hilsen

Jon Lykke
avdelingsdirektør

Anders R. Hovdum
fagdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.